

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 32P/127/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6120325782
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 07. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ingrid Steinsdorferová
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2020:6120325782.1

Uznesenie

Okresný súd Banská Bystrica, v právnej veci navrhovateľky H. V., rod. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom W. oceliarov X/XX, V. - U., právne zastúpenej Mgr. Henrichom Schindlerom, advokátom, so sídlom Janka Kráľa 7, Banská Bystrica a manžela R. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom L. 9, L. - F., na rozvod manželstva a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností na čas po rozvode k maloletým deťom V., W., nar. XX.XX.XXXX a E., nar. XX.XX.XXXX, bytom ako matka, zastúpených Úradom práce sociálnych vecí a rodiny Košice, o nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

Otec je povinný dočasne prispievať na výživu maloletých detí V., W., nar. XX.XX.XXXX a E., nar. XX.XX.XXXX výživným v sume 98 Eur mesačne na každé dieťa zvlášť, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky, počnúc dňom doručenia tohto uznesenia.

Súd vo zvyšku návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia zamietá.

Toto neodkladné opatrenie trvá do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 32P/127/2020.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľka (matka) sa návrhom doručeným súdu dňa 02.07.2020 domáha rozvodu manželstva a úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas po rozvode. Zároveň navrhla, aby súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým dočasne odovzdá maloleté deti do jej osobnej starostlivosti, styk otca s maloletými neupraví a uloží otcovi povinnosť dočasne prispievať na výživu maloletých detí sumou 130 Eur na maloletú E., nar. XX.XX.XXXX a sumou 150 Eur na maloletú W., nar. XX.XX.XXXX. Svoj návrh odôvodnila tým, že žili v spoločnej domácnosti v L., kde žili v rodinnom dome spolu s otcom manžela a jeho tromi súrodencami. Nikdy spolu reálne nehospodárili, starostlivosť o domácnosť a deti zabezpečovala sama. Po narodení maloletej sa presťahovali do podnájmu na ulici T. U.. Otec nechcel dieťa, chcel aby išla na potrat, opakovane ju podvádzal, napádal nielen slovnou, ale aj fyzicky. Svedkom posledného brutálneho útoku, kedy doma otec vypil všetok alkohol, zobudil deti, pred deťmi ju zbil a rozbil jej hlavu o riadátor, pri čom bola aj maloletá W.. Následne sa vyhrážal, že spácha samovraždu, až ho nakoniec museli za asistencie polície hospitalizovať na psychiatrii, o uvedenom svedčí podané trestné oznámenie a lekárske správy. S maloletými odišla zo spoločnej domácnosti 14.02.2020, v súčasnosti žijú spolu s priateľom v Košiciach v trojizbovom byte v nájme. Otec má dlhodobé problémy s alkoholom, je psychiatrický pacient liečený na SZU, klinika psychiatrie, kedy má predpísané lieky, avšak ich odmieta užívať. Počas pobytu maloletej W. u neho je maloletá zanedbávaná, ako po stránke starostlivosti a riadneho stravovania, tak po stránke hygieny a zdravotného stavu. S maloletou musela riešiť kožné problémy, vyrážky, chrasty po návrate od otca. Maloletá W. sa viac otca bojí ako ho rešpektuje. Je to najmä z dôvodu, že bola bohužiaľ mnohokrát svedkom útokov na ňu, ako aj z dôvodu, že podmienky v domácnosti otca, ktorý žije s otcom a súrodencami naozaj nie sú vyhovujúce pre výchovu maloletých detí. Otec sa nezaujíma o potreby maloletých detí. W. navyše často kráť berie so sebou do krčmy. V dome fajčí, neustále požívajú alkohol, v dome je neporiadok a nakoľko sú v

ňom staré podlahy aj myši, netečie teplá voda, iba v kúpeľni, kde sa schádza cez vonkajšie schodisko a kotolňu. Otec sa nezaujíma o zdravotný stav detí, naposledy keď bola maloletá W. u neho, počas telefonátu matke sa nezdal jej zdravotný stav, aj napriek viacerým urgenciám s ňou otec k lekárovi nešiel, následne po návrate do Košíc jej diagnostikovali zápal stredného ucha. Deti si priateľa matky veľmi obľúbili, venuje sa im, vymýšľa pre ne rôzne aktivity, vie ich zaujať, je k nim dobrý. Maloletá E. je vždy pri ňom, keď niečo robí, všetko ju zaujíma. Zo starej zarastenej záhrady im urobil ihrisko, aby sa mali kde hrať, kúpil im bazén, urobil hojdačku, položil bezpečnostnú dlažbu, obnovil pieskovisko, zariadil detskú izbu. Bývajú spoločne v trojizbovom byte, deti majú svoju izbu, poschodovú posteľ, písací stôl, hračky vlastné súkromie, v byte je ešte spáľňa, kuchyňa, obývačka, kúpeľňa. Majú dvoch malých psíkov francúzskych buldočkov, s ktorými sa deti stále hrajú, hlavne vtedy, keď vonku je nepriaznivé počasie. Deti si tu veľmi rýchlo zvykli, veľmi rýchlo si tu našli kamarátky. Jej príjem je 49 Eur mesačne ako dávka v nezamestnanosti, 598 Eur je nájom. Otec maloletých detí má príjem 800 Eur netto. Náklady na W. sú približne 40 Eur oblečenie, 10 Eur drogéria, 50 Eur strava, 20 Eur škôlka. Mesačné náklady na E. sú také isté ako pre W. s tým, že E. ešte nenavštevuje materskú školu. Na výživu maloletých otec neprispieva žiadnym spôsobom.

2. Súd z výpisu zo sociálnej poisťovne zistil, že priemerný vymeriavací základ otca u zamestnávateľa Y. J. - F. je za posledných 6 mesiacov v sume 539,89 Eur.

3. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konanie podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

4. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

5. Podľa § 326 ods. 1 CSP v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

6. Podľa § 360 ods. 1 CMP neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

7. Podľa § 366 CMP neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

8. Podľa § 367 CMP neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti. O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví. Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené. Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia súd môže doručiť účastníkom až pri uskutočnení jeho výkonu, ak je predpoklad, že by bol výkon rozhodnutia inak zmarený. Účastníkom, ktorí neboli prítomní pri výkone uznesenia, doručí súd uznesenie spolu so zápisnicou o priebehu výkonu dodatočne.

9. Účelom neodkladného opatrenia je rýchla i keď dočasná úprava právnych (nielen faktických) pomerov účastníkov alebo zabezpečenie výkonu existujúceho, hoci ešte prípadne nevykonateľného alebo očakávaného rozhodnutia (exekučného titulu). Vydanie neodkladného opatrenia predpokladá, aby sa aspoň osvedčila danosť práva (nároku) a aby neboli vážnejšie pochybnosti o potrebe predbežnej úpravy. Pri nariaďovaní samotného neodkladného opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení, a to z dôvodu, že nariadenie predbežného opatrenia má dočasný (predbežný charakter). Z toho dôvodu nie je síce potrebné zisťovať všetky tie skutočnosti, ktoré má mať súd zistené pred vydaním konečného rozhodnutia (vo veci samej), ale musia byť osvedčené okolnosti, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť návrhu na toto dočasné opatrenie. Miera osvedčenia sa riadi danou situáciou, najmä naliehavosťou jej riešenia. Potreba bezodkladne upraviť pomery neodkladným opatrením musí byť teda naliehavá a nevyhnutná. Neodkladné opatrenie je nevyhnutné vtedy, ak navrhovateľovi hrozí ujma alebo iný nezvratný následok, dochádza k porušovaniu alebo zasahovaniu do jeho práv a oprávnených záujmov, prípadne jeho právne postavenie sa zhorší alebo je bez vydania neodkladného

opatrenia neisté. Neodkladné opatrenie môže obsahovať totožný obsah, ako výrok rozhodnutia vo veci samej, len ak to povaha veci pripúšťa.

10. Neodkladné opatrenie je opatrením výnimočným nie bežným, pretože každé rozhodnutie, ktorým súd zasahuje do života rodiny je krajným riešením. V prípade nariadenia neodkladného opatrenia v konaniach vo veci starostlivosti o maloleté deti je vždy prvoradý záujem maloletého dieťaťa. Výkon rodičovských práv a povinností nesmie vystaviť maloleté dieťa negatívnym vplyvom. Je potrebné brať ohľad na záujmy dotknutých osôb, predovšetkým na záujem maloletého dieťaťa. Európsky súd pre ľudské práva prisúdil zvláštny význam zvrchovanému záujmu dieťaťa, ktoré podľa svojej povahy a závažnosti môže prevážiť nad záujmom rodiča. Toto konštatovanie má na mysli potrebu nájdenia určitého a konkrétneho spôsobu zosúladenia toho, čo je v záujme maloletého dieťaťa a čo je v záujme jeho rodičov.

11. Súd posúdil návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia a dospel k záveru, že je čiastočne dôvodný. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia v časti dočasného zverenia maloletých do starostlivosti matky súd zamietol. Matka v podanom návrhu neosvedčila potrebu bezodkladnej a naliehavej úpravy pomerov medzi účastníkmi konania. Potreba nariadiť neodkladné opatrenie v tejto časti nie je podľa názoru súdu nevyhnutná. Nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 367 CMP predstavuje faktické opatrenie smerujúce k zabezpečeniu riadnej starostlivosti o maloleté dieťa. Jeho nariadenie prichádza do úvahy vtedy, ak dieťaťu nie je poskytovaná riadna starostlivosť a sú dané odôvodnené potreby, aby starostlivosť o maloleté dieťa prevzala iná osoba, ktorá je spôsobilá riadnu starostlivosť dieťaťu poskytnúť, prípadne dochádza k porušovaniu práva dieťa na riadnu osobnú starostlivosť. V danom prípade starostlivosť maloletým poskytuje matka. To znamená, že maloletým je poskytovaná starostlivosť zo strany oprávnenej a povinnej osoby. Zverenie maloletých detí do jej starostlivosti do rozhodnutia súdu vo veci samej by sa tak minulo svojmu účinku, pretože by len konštatoval už existujúci skutočný stav. Súd z obsahu návrhu zistil, že nariadenie neodkladného opatrenia v tejto časti bolo dôvodné v čase, keď sa nachádzali pod vplyvom starostlivosti otca, ktorý v ich prítomnosti a pred zrakom maloletej W. fyzicky inzultoval matku, požíval nadmerne alkohol a bol agresívny. Táto situácia, t.j. neblahý vplyv otca na prostredie maloletých detí, už pominula odchodom matky a maloletých zo spoločnej domácnosti do Košíc, kde sú momentálne deti v starostlivosti matky a jej priateľa. Súd z obsahu návrhu nezistil, že by aktuálne boli inak porušované práva maloletých, prípadne by hrozilo narušenie ich stabilného prostredia faktickým konaním otca, a to odobratím maloletých detí matke. Takéto skutočnosti matka v návrhu neuviedla. Z uvedených dôvodov súd považoval podaný návrh v tejto časti za nedôvodný. Za nedôvodný tiež považoval súd návrh, aby neodkladným opatrením nebol upravený styk otca s maloletými. Súd neodkladným opatrením môže rozhodnúť o dočasnej úprave styku len v prípade, ak sa styk neuskutočňuje a je zo strany oprávnenej osoby (v tomto prípade otca) podaný návrh, aby sa styk dočasne uskutočňoval. Tomu zodpovedá aj možnosť nariadenia neodkladného opatrenia podľa § 325 ods. 2 písm. d) CSP. Ak medzi rodičmi aktuálne neexistuje dohoda o spôsobe úpravy styku a matka žiada, aby sa styk maloletých detí s otcom neupravoval, minulo by sa takéto rozhodnutie účinku a bolo by bez právneho významu. O návrhu, aby súd styk otca s maloletými neupravil, je možné rozhodnúť len v prípade rozhodnutia súdu vo veci samej podľa § 25 ods. 2 Zákona o rodine. Súd z uvedených dôvodov návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

12. Súd však návrh matky, aby otec prispieval na výživu maloletých považoval v časti za dôvodný. Účelom nariadenia neodkladného opatrenia podľa § 366 CMP je uloženie povinnosti povinnej osobe platiť výživné v nevyhnutnej miere tak, aby to postačovalo aspoň na uhrádzanie základných nevyhnutných potrieb oprávnenej osoby. Povinnosť prispievať výživným v nevyhnutnej miere automaticky nezodpovedá odôvodneným potrebám oprávneného a možnostiam, schopnostiam a majetkovým pomerom povinného. Bezodkladná potreba platenia výživného v nevyhnutnej miere musí byť odôvodnená, alebo musí vyplývať zo skutkového stavu. Sústavná a dôsledná starostlivosť o maloleté dieťa je súčasťou rodičovských práv a povinností. Podmienkou pre uloženie povinnosti prispievať na výživu maloletého dieťaťa je skutočnosť, že rodičia dieťaťa spolu nežijú a netvorí spoločnú domácnosť. Vyživovacia povinnosť zaväzuje oboch rodičov bez ohľadu na to, do koho starostlivosti je dieťa zverené. Predpokladá sa, že rodič, ktorému bolo maloleté dieťa zverené do starostlivosti, plní svoju vyživovaciu povinnosť k dieťaťu predovšetkým výkonom osobnej starostlivosti o dieťa, ako poskytovaním stravy, ubytovania, ošatením a uhrádzaním ďalších výdavkov spojených so starostlivosťou o dieťa. Zo zákona o rodine explicitne nevyplýva, že určenie vyživovacej povinnosti na dieťa je podmienené rozhodnutím súdu

o osobnej starostlivosti k maloletému dieťaťu. Vyživovacia povinnosť rodičov, ako aj právo maloletého dieťaťa, trvá bez ohľadu na to, do koho starostlivosti bolo dieťa zverené.

13. V predmetnej veci sa matka domáhala, aby otec dočasne prispieval na výživu maloletých sumou 150 Eur a 130 Eur mesačne. Príjem matky tvorí dávka v nezamestnanosti. Náklady matky na maloleté deti vyčíslené matkou súd považoval za bežné. Majetkové pomery otca predstavujú sumu 539,89 Eur mesačne v priemere. Napriek tomu, že matka nie je zamestnaná a má možnosť sa zamestnať, je zrejmé, že medzi účastníkmi konania nastal neúnosný právny stav, kedy matka zabezpečuje osobnú starostlivosť o maloleté deti (in natura) a zároveň zjavne peňažne vynakladá náklady spojené so zabezpečením ich potrieb. Tento neistý právny stav je preto potrebné napraviť práve prostredníctvom nariadeného neodkladného opatrenia, v zmysle ktorého je otec povinný prispievať na výživu maloletých v nevyhnutnej miere, až do rozhodnutia súdu vo veci samej. Súd v čase nariadenia neodkladného opatrenia nemal zistený skutočný skutkový stav veci. Súdu neboli známe celkové zárobkové a majetkové pomery otca, jeho možnosti a schopnosti. V zmysle § 366 CMP však súd neodkladným opatrením môže uložiť povinnosť prispievať na výživu maloletého dieťaťa v nevyhnutnej miere, ktorú súd vzhľadom na okolnosti prípadu, príjem otca, potencialitu zamestnania matky, určil na sumu 98 Eur na každé dieťa zvlášť, ktorá predstavuje sumu životného minima na nepľnoleté, nezaopatrené dieťa podľa osobitného predpisu (Opatrenie Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny č. 174/2020 Z. z.), na ktoré majú maloletí nárok.

14. Začiatok plnenia vyživovacej povinnosti v určenej sume súd určil počnúc dňom doručenia tohto uznesenia. Neodkladným opatrením nie je možné dosiahnuť trvalú úpravu pomerov medzi účastníkmi konania. Súd poznamenáva, že ide o dočasné rozhodnutie a v prípade, že vo veci samej po náležite zistenom skutkovom stave. Trvanie neodkladného opatrenia súd vymedzil do doby právoplatného skončenia konania vo veci samej.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici, písomne v troch vyhotoveniach.

V odvolaní musí byť popri všeobecných náležitostiach (§ 127 CSP) uvedené, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže byť rozšírený len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Odvolanie je potrebné predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami, inak súd vyhotoví kópie odvolania na trovy odvolateľa.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj z dôvodu nesprávneho alebo neúplného zistenia skutočného stavu veci (§ 62 Civilného mimosporového poriadku).

Neodkladné opatrenie vo veciach osobnej starostlivosti o maloletého je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné len čo bolo vyhotovené (§ 367 ods. 3 CMP).

Neodkladné opatrenie vo veciach výživného a styku je vykonateľné dňom jeho doručenia (§ 332 ods. 1 CSP)